

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Курсова робота
з тюркської філології на тему:

**«ЗАПОЗИЧЕННЯ, ЯКІ З'ЯВЛЯЮТЬСЯ ПІД ВПЛИВОМ СОЦІАЛЬНИХ
МЕРЕЖ, ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ПОПОВНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ
СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ ТУРЕЦЬКОЇ МОВИ.»**

Студентки групи ПТур 13-19
Факультету східної і слов'янської філології
денної форми здобуття освіти
Освітньої програми:
Турецька мова і література та переклад,
друга східна мова, західноєвропейська мова
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.068 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – турецька
Низовцевої Ярослави Олександрівни

Науковий керівник:
Березовська Наталія Сергіївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ І ПОПОВНЕННЯ І РОЗВИТОК СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ МОВИ	6
1.1 Способи поповнення словникового складу мови.....	6
1.2 Класифікація запозичень.....	9
ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ	13
РОЗДІЛ 2. ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА СЛОВНИКОВИЙ СКЛАД МОВИ	14
2.1. Соціальні мережі і мова.....	14
2.2. Мовні тенденції в соціальних мережах	15
ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ	23
ВИСНОВКИ.....	24
ÖZET	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	28

ВСТУП

З плином часу, життя людини та її навколишнє середовище змінюється з геометричною прогресією, поява нових, та розвиток нинішніх сфер життя дають привід для розвитку, і поповнення словникового запасу мови новими термінами. За всіх часів, словниковий склад мови тісно пов'язаний з побутом людини і відображає усе різноманіття будь-якої з сфер життя. Економічна, політична, соціальна та духовна- кожна з цих сфер налічує понад десятки тисяч слів, якими можна описати аспекти і тонкощі людської діяльності.

За довготривалу історію людства процес поповнення словникового складу мови припадає на періоди суспільно-політичних та соціально-культурних змін. Одним з найпоширеніших шляхів поповнення словникового складу мови є запозичення слів з іншої мови. Наприклад, після Великої Французької Революції (1789- 1799 рр.) світом поширилась тотальна мода на усе французьке, а лексика французької мови заповнила розмови носіїв багатьох інших мов. До речі, запозичення з французької мови займають 35% від усіх запозичень у турецькій мові. Таким чином, витісняючи старі або утворюючи нові терміни, словниковий запас мови поповнювався запозиченими словами, які згодом стали використовуватися у повсякденному житті багатьох народів світу. Якщо брати до уваги наведений вище приклад, то можна дійти висновку, що запозичення були одним з головних факторів поповнення та розвитку словникового складу мови вже майже 300 років тому, коли найшвидшим транспортом був гужовий віз, а щоб дістатися з однієї точки країни до іншої потрібно було детально планувати подорож місяцями і наймати команду спеціально навчених людей із специфічним спорядженням. То що тоді говорити про сьогоднішній день, де літаки літають зі швидкістю звуку, а щоб поділитися інформацією з людиною, яка знаходиться у іншому куточку світу, не потрібно чекати тижнями на телеграми, достатньо лише натиснути пару клавіш на вашому гаджеті. Глобалізація- один з головних трендів розвитку людства у ХХІ столітті. Рупором глобалізації у свій час став, і продовжує ним бути- інтернет. Те, що було створено, як секретна мережа для спілкування військових, у дуже короткий час стало тим, без

чого у 2023 році не може обійтись навіть першокласник. Більшість сучасних людей користуються телефоном мінімум 3 години на день, а дехто навіть значно більше. За допомогою наших гаджетів ми можемо зробити майже все: надіслати повідомлення або зателефонувати близькій людині, зробити декілька світлин і поділитися ними зі своїми друзями у соціальних мережах, грати в ігри, слухати музику і навіть читати книжки. За час становлення інтернет культури, форма цієї комунікації постійно змінювалась. Спочатку було листування переважно електронною поштою, від якого поступово ми перейшли до соціальних мереж та месенджерів. Так сталося, що центром розвитку інтернету та всього ІТ-світу в цілому стали Сполучені Штати Америки, тому майже всі слова пов'язані з цим явищем- є запозиченими з англійської мови, навіть ті самі терміни «інтернет», «месенджери», що згадувались вище.

Оскільки історично так склалось, що мова є головним засобом комунікації людей між собою, людство з успіхом 100% підхопило тенденцію інтернет-комунікації. Завдяки тому, що інтернет поєднує в собі всіх людей з різних куточків світу, які зі свого боку спілкуються різними мовами, іноді зручніше використати слово, яке вже існує в іншій мові, ніж шукати аналог в своїй. Таким чином, сьогодні запозичення стають найактуальнішим засобом поповнення та розвитку словникового складу мов. Все це відбувається завдяки активному використанню людьми новітніх технологій, техніки, зокрема і соціальних мереж. Завдяки технологічному розвитку з'являється багато слів для позначення нових явищ, в основному це запозичення термінів інформатики.

Актуальність дослідження зумовлена інтенсивним розвитком соціальних мереж, під впливом яких до словникового складу турецької мови входять нові запозичення. Серед мовознавців тема запозичень досі є не закритою, тому ця тема досі актуальна до розгляду. З огляду на сьогоднішні мовні тенденції в соціальних мережах та тенденції, що продовжують з'являтися з кожним днем, дана тема викликає великий інтерес.

Мета роботи полягає у класифікації запозичень та визначені тенденцій завдяки яким вони з'являються.

Предмет дослідження: Запозичення, які з'являються під впливом соціальних мереж як один із засобів поповнення та розвитку словникового складу турецької мови.

Об'єкт дослідження: тенденції, які зумовлюють появу запозичень, які з'являються під впливом соціальних мереж як один із засобів поповнення та розвитку словникового складу турецької мови.

Завдання дослідження полягає у:

- дослідженні способів поповнення словникового складу мови;
- класифікації запозичень у мові;
- визначені тенденцій завдяки яким з'являються запозичення;

Матеріал дослідження: запозичення, які увійшли у словниковий склад турецької мови під впливом активного розвитку соціальних мереж, добрані методом суцільної вибірки з турецьких сайтів, газет, форумів та соціальних мереж.

Метод: в процесі дослідження використовувались: порівняльний аналіз для визначення турецьких відповідників для англійських запозичень, метод суцільної вибірки для відбірки англійських запозичень, які використовують носії турецької мови при комунікації в соціальних мережах, метод міжмовного порівняння застосований під час порівняння функціонування англійських та турецьких скорочень.

Наукова новизна: Беручи до уваги, що вплив соціальних мереж стає дедалі більшим, а їх розвиток швидшим, словниковий запас мови у цій сфері безперервно поповнюється і розвивається. Тож у цій курсовій роботі дістало подальший розвиток вивчення запозичень, які з'являються під впливом соціальних мереж як один із засобів поповнення та розвитку словникового складу турецької мови.

РОЗДІЛ ШОПОВНЕННЯ І РОЗВИТОК СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ МОВИ

1.1 Способи поповнення словникового складу мови

З часів перших неусвідомлених спроб людей донести одне одному свою думку за допомогою інстинктивних вигуків до сьогодні, де, на думку лінгвіста Георгія Старостіна, існує від двох до шістдесяти тисяч мов, кожна налічує в своєму словниковому запасі в середньому триста тисяч слів, і ще понад сім тисяч окремих діалектів - пройшло мільйони років трансформації. Будь-яка грандіозна подія чи винахід в історії людства, наприклад, така як війна, пандемія чи поява Інтернету, безпосередньо впливають на поповнення словникового складу мови і задають нові тенденції її подальшого розвитку.

Турецька мова зазнала багато змін за останні десятки років, внаслідок політичних, суспільних, культурних та економічних трансформацій в Туреччині. Не дивлячись на те, що запозичені лексеми намагаються адаптувати до фонетичних правил турецької мови, вони часто непритаманні словам тюркського походження. Таким чином у фонетику турецької мови увійшли нові звуки, наприклад, звук, «j», якого не було раніше, а звуки «h» та «f» можна зустріти у словах сучасної турецької мови, хоча ці всі звуки ніколи не трапляються в словах (окрім звуконаслідувальних та образонаслідувальних слів) тюркського походження. Зміни відбулися і у лексиці, а саме з'явилося багато нових слів, які були запозичені з англійської та інших, здебільшого, європейських мов. У таких словах прослідковується непритаманне тюркським мовам поєднання літер, таке як, дві голосні поспіль або дві приголосні поспіль на початку слів, також словам тюркського походження не властиві літери «с», «l», «m», «n», «r», «v», «z» на початку слова. (Сорокін, 2008, с.36-37). Відбулися і зміни у в культурних відтінках та нормах. Так деякі слова, які використовувалися раніше, вийшли з ужитку через зміни в соціальних та політичних нормах.

Розглянемо три основних способи поповнення словникового складу мови новими словами, а саме:

1) *Утворення нових слів, або «словотвір»*

Словотвір має два основних значення, які чітко розрізняють у лінгвістиці. Перше значення словотвору - це розділ науки, що вивчає творення мовних одиниць

за певними моделями, схемами, системою способів та засобів творення нових слів. Друге його значення виражає безперестанний процес утворення нових лексичних одиниць у мові. (Сулейманова, 2010, с.14) Предметом його дослідження є вивчення засобів: морфологічні (префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, безсуфіксний, словоскладання, основоскладання й аббревіація) та неморфологічні (злиття цілого словосполучення, набуття нового значення, перехід з однієї частини мови в іншу) та безпосередньо творення нових лексичних одиниць. Протягом історії безліч лінгвістів та науковців, а саме Фердинанд де Соссюр, Олександр Пиперський, Марк Морфет, Марк Шлеммер та інші, вивчали та продовжують вивчати способи творення нових слів та шляхи, якими поповняється словниковий склад мови. Афіксація, скорочення слів, словоскладання та конверсія- це основні прийоми, які виділяють у мовознавстві для творення нових лексичних одиниць. (Єнікеєва, 2009, с.97)

До того ж, словотвір є найпоширенішим з усіх шляхом поповнення словникового запасу мови. Р. Кеннон, зазначав, що майже 80% нових слів припадає саме на його процеси, в той час як на нові лексичні значення припадає 14,4%, а на самі запозичення лише 7,5%. (Stephen Gramle, 1992, с.35 цит. 279).

2) *Запозичення слів з інших мов*

Поняття «запозичення» являє собою процес перенесення звуку, морфеми, слова або його окремого значення, синтаксичної конструкції, фразеологізми з однієї мови в іншу, як наслідок одного з соціальних явищ- епідемії, винаходів, війни, релігії, мистецтва, освіти, літератури, міжнародних подорожей, співробітництва та іншого. (Ткаченко, 2010,) Запозичення класифікуються за джерелом, за ступенем асиміляції форми і змісту і тематичними групами. Поповнення словникового складу торкнулося кожної сфери діяльності людини, від військової, наукової та освітньої до культурної, релігійної та побутової, через постійний розвиток та співпрацю людства. Найбільшим джерелом для запозичення серед мов були латинська та грецька мови, які вважалися мовами науки, зокрема біології та медицини, у цих науках щорічно з'являлося до тисячі нових термінів, створених на основі лексичних і морфологічних елементів, запозичених із класичних мов. (Чернявський, с. 420). У

турецьку мові найбільше запозичень- є арабо-перськими, французькими та іранізмами. (Шмідт Т.М, 2013, с.3)

Переважає кількість запозичень- це лексичні одиниці для позначення нових явищ, понять та предметів, які утворилися в результаті співпраці різних народів у одній і тій самій сфері діяльності. Такі лексичні запозичення називають терміном неологізм. У випадку, коли запозичення є загальноприйнятим інтернаціоналізмом чи слово іншомовного походження вводиться у мову не природнім, насильницьким, способом, запозиченні лексичні одиниці можуть мати вторинне найменування вже відомих явищ або понять. Як правило, багатозначні слова входять у мову лише в одному своєму значенні, але об'єм його значення дещо скорочується. (Зацний, 1998, с.124)

3) *Переосмислення значення існуючих слів*

В історії людства неодноразово ставалося так, що слово частково або повністю змінювало своє значення. Якщо розглядаємо часткове переосмислення значення слова, у такому випадку на ряду з вже відомим (старим) значенням слова починає функціонувати нове, іноді цих значень може бути декілька. Поява і функціонування нових значень на ряду зі старими пов'язують з спільними для багатьох мов термінологізацією загальноповживаних слів та детермінологізацією спеціальних слів. Поява такого явища провокує багатозначність слів або полісемію. (Єрмолович, 2009, с.12) Явище полісемії характерне для багатьох мов, не дивлячись на те, що мови можуть бути абсолютно різними, адже слова завжди містять у собі узагальнення певних рис об'єкту, які можуть бути притаманні і іншим об'єктам. Наприклад, слово «*kırmak*»спочатку мало одне значення, а саме «ламати тверді предмети», але з часом воно набуло понад десять різних значень, і сьогодні, використовуючи «*kırmak*»можна зламати не тільки двері, а, наприклад, показати зниження ціни: «*Firma verdiği teklif fiyatını son dakikada bir yüzde yirmi daha kıyıyordu.*»– «В останню хвилину компанія знизилася ціну ще на 20%.»

Черторизька (1974) зазначає: «Набуваючи нових значень, старі слова інколи повністю втрачають своє старе значення.» Так, слово «*tütün*» раніше перекладалось

як «дим», а сьогодні його використовують для позначення листової рослини, яка містить нікотин.

1.2 Класифікація запозичень

Будь-яка мова на певному етапі свого існування контактує з іншими мовами. Причинами такого контактування найчастіше стають наукові, релігійні економічні, військові та політичні співпраці носіїв різних мов, а їх наслідком— запозичення, які і до сьогодні продовжують поповнювати словникові склади різних мов. Багато поколінь лінгвістів вивчало тему запозичень і намагались деталізувати класифікацію запозичень, спираючись на дослідження своїх попередників.

Мовознавці пропонують низку ознак, що вказують на входження іншомовного слова до словникового складу мови-реципієнта. На їх думку, щоб вважати слово запозиченням необхідні такі ознаки:

- 1) передання іншомовних слів фонетичними і граматичними засобами мови-реципієнта;
- 2) співвіднесення слова з граматичними класами і категоріями мови, що знаходиться в процесі запозичення;
- 3) регулярне вживання в мові-реципієнті: для слів, не закріплених за будь-якою особливою сферою – в різних жанрах літературної мови; для термінів – стійке вживання в термінологічній галузі, яка його запозичає;
- 4) наявність чітко окреслених парадигматичних відношень із термінами даного термінологічного поля;
- 5) фонетичне засвоєння слова, що запозичується, його граматичне освоєння та словотвірна активність;
- 6) семантичне засвоєння запозичення: чіткість його значення, диференціація значень і їх відтінків між словами, наявними в мові-реципієнті, і запозичуваним словом;

Також подається загальна класифікація:

- 1) Інтернаціоналізми— слова, які структурно збігаються з іншомовними, тобто слова, які змінені графічно та передані фонемними засобами мови-джерела без їх будь-яких структурних змін;

2) Варваризми або калькування— слова, морфологічно оформлені засобами приймаючої мови;

3) І так звані гібриди— слова з частковою морфологічною субституцією

Також висувають наступні класифікації для запозичень:

1) запозичення за їх походженням;

2) запозичення за наявністю синонімів до них;

3) за способом запозичення;

4) запозичення за їх семантичною особливістю (співвідношення слова, що запозичується з позначуваним поняттям та зміною або збереженням значення слова-прототипа у мові-реципієнті);

5) запозичення за ознакою міжнародності;

Він також виділяє таку категорію запозичень як «чисті» або «оригінальні»— терміни, які були запозичені з якоїсь мови у тій формі, у якій слово вживалося у мові-джерелі на момент його запозичення і у такому запозиченні відсутня трансформація.

За поділом запозичень українським науковцем І. Огієнко виділяється 3 групи запозичень:

1) терміни, які через своє давнє проникнення до мовної системи стали загальноживаними і їх приналежність до іншої мови не відчувається носіями;

2) терміни «чисто іншомовні», але не дивлячись на свою назву, вживаються носіями мови-реципієнта так часто, що набули широкого вжитку в літературі і просочились в народну мову;

3) терміни «чисто іноземні» (варваризми)— терміни, до яких з легкістю можна підібрати відповідник з мови-реципієнта; (Огієнко, 1915, с.24). Інтернаціоналізми не прийнято відносити до одиниць якоїсь певної мови, через те, що інтернаціональне не можна вважати ні чужим, ні своїм, тобто це поняття, яке має однакове значення у реаліях багатьох мов. Інтернаціональні поняття одночасно чужі та свої, з цього виходить висновок, що таке явище як «інтернаціональне» виходить за рамки двох протилежних та взаємовиключних категорій «своє-чуже». У випадку, коли іншомовний термін вважається чужим для мови-реципієнта, то його

інтернаціональність сумнівна. Будь-яка іншомовна лексема вважається «своєю», у випадку, якщо вона добре засвоєна, а «чужою», якщо в засвоєнні її, мовою-реципієнтом, немає необхідності. Вважають, що інтернаціоналізми з'явилися у великих об'єднаннях мов світу, які поділяються на 5 основних зон: європейську (латино-грецьку за мовною основою), ізраїльську (гебраїську), близько- і середньосхідну (арабо-перську), індійську (санскритську, індо-арійську), позаросійську далекосхідну (китайську). (Ткаченко, 2004, с.225) Через економічне та політичне панування та великий вплив США та країн Європи, на даний момент європейська зона є найвпливовішою в плані формування нових інтернаціоналізмів. Представниками інтернаціоналізмів частіше всього є терміни науки, назви пристроїв, громадських установ чи інститутів і спортивна лексика.

Варваризм— це іншомовні одиниці, що зберігають структурні ознаки мови-джерела, і по-різному пристосовані до морфології та фонетики мови-реципієнта. Як правило, вводяться в словниковий склад мови шляхом транскрибування і позначають відомі слова та вирази з інших мов. (Ленець, 2007, с. 716-717.)

Виділяють наступні ознаки варваризмів:

- 1) відсутність варваризмів у словниках;
- 2) рідке вживання;
- 3) граматична або графічна незасвоєність;
- 4) іншомовна графіка;
- 5) семантична несамостійність; (Мозовая, 2012, 145-146,)

Є. Карпіловська виокремлює гібридні композити як різновид варваризмів. Гібридні композити являють собою лексему, перша основа якої складається зі слова іншомовного походження (частіше в іношмовній графіці), а друга— слово мови-джерела (DVD оунатісі, SIM kart) (Клименко, 2008, с.19,22) Також мовознавиця акцентує увагу на тому, що слід розрізняти галузі використання варваризмів. У наукових і технічних текстах варваризми використовують для передання якомога точнішого опису тонкощів галузі, та збереження знайомої лексики для реципієнтів-фіхівців, виключаючи в свою чергу двозначності обговорюваного предмета. (Клименко, 2008))

На рівні з варваризмом в мовознавстві існує термін іншомовне вкраплення, який запровадив О. Леонтьєв. Під іншомовним вкрапленням він мав на увазі усі випадки прояву іншомовної лексеми в мові на морфемному, фонетичному та звукотипному рівнях. Лінгвіст описував іншомовне вкраплення як використання іншомовного слова за допомогою графіки мови-реципієнта, іншомовне слово графікою мови-джерела або її звуковим оформленням. (Леонтьєв, 1963)

Сьогодні велика кількість варваризмів входить в мови через швидкий розвиток технологій і стрімкі зміни тенденцій, зокрема і в соціальних мережах.

Калькування— це процес утворення нових слів, фразеологізмів або нового значення слова шляхом буквального перекладу відповідного іншомовного елемента. Результатом цього процесу є таке поняття як калька. Даний термін був введений швейцарським мовознавцем Ш. Баллі на початку ХХ століття. Однослівні кальки, які утворені шляхом семантичного перенесення зразка мови-джерела поділяють на словотвірні та семантичні. Багатослівні кальки ж утворюються на основі словосполучень. Також існують напівкальки або гібридні кальки— це проміжний тип між самою калькою та запозиченням, які поєднують у собі особливості і перших і других. (с. 245, Клименко Н.Ф) Процес калькування починається з розкладення слова на його складові елементи, водночас відбувається синтез словотвірних одиниць, отже калькування це не про механічний процес, а більше про творчий. (Харабібер, с.115-116)

Процес калькування відноситься до недостатньо вивчених аспектів мовознавства. Хоча калькування вивчало багато лінгвістів, їх погляди так і не дійшли до єдиного висновку природи калькування та його місця у словниковому складі мови. Наприклад, Л. Єфремов доводив, що калька за своїм способом виникнення не може належати до способу запозичення слів. Е. Ахундзянов та О. Реформатський ототожнювали калькування з буквальним перекладом. Проте думки Р. Будагова і О. Ахманової були зовсім іншими, вони вважали кальку одним з видів запозичення. (Гуменюк, 2014, с.58)

ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

Мови постійно розвиваються, у світі не існує такої мови, яка б розвивалась в цілковитій ізоляції від інших. Основою розвитку мови є суспільство, яке знаходиться в безперервному і дуже стрімкому розвитку. Саме тому лексичний склад мови відображає реалії побуту, науки, релігії та інших галузей діяльності людини на певному етапі еволюції суспільства.

Лексична одиниця є основною одиницею мови, що використовується для найменування понять. З плином часу і прогресу людства в якійсь зі сфер своєї діяльності породжується створення винаходів і відкриттів у, наприклад, машинобудуванні, науці, інженерії, медицині, і всі ці предмети чи явища мають отримати своє найменування. Для найменувань або створюються нові слова, або ж використовуються вже існуючі, але вони набувають нового значення. Зміни в словниковому складі мови відбуваються не лише через появу нових явищ, які потребують найменування, але й в старіні існуючих слів і їх зникненні з ужитку.

Не дивлячись на те, що запозичення це далеко не нове явище в мовознавстві, останнім часом при поповненні словникового складу мову все частіше вдаються до запозичень іноземних слів, а не до створення власне своїх термінів для мови-реципієнта. Це зумовлено стрімкими змінам тенденцій, і поки мова, що запозичує, знайде або ж винайде відповідник, а тим паче поки він приживиться до мови, уже з'явиться багато нових лексичних одиниць.

Розділ 2. ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА СЛОВНИКОВИЙ СКЛАД МОВИ

2.1. Соціальні мережі і мова

Інформація— найцінніший ресурс сьогодення. Майже усі зміни в сферах життя людини відбуваються завдяки запровадженню нових засобів її збереження, оброблення та передачі. З кожною інформаційною революцією суспільство переходить на нову сходинку еволюції.

Одним з засобів збереження, оброблення і передачі інформації, який дав про себе знати найбільше в останнє десятиліття— є комп'ютер, який обігнав майже всі інші засоби комунікації. Доступ до комп'ютерних мереж через мобільні телефони зробив цю комунікацію ще більш поширеною. Визначення «соціальна мережа» вперше дав англійський соціолог Манчестерської школи Джеймс Барнс у 1954 році, однак на той час це поняття не мало жодного відношення до соціальних мереж в Інтернеті. За визначенням Барнса «соціальна мережа»— це явище, яке об'єднує групи людей за їхніми інтересами, а розмір «соціальної мережі» навколо однієї особи складає приблизно 150 людей. (Barnes , 1975.) Сьогодні поняття «соціальна мережа» являє собою платформу, завдяки якій люди з будь-якого куточку планети, за наявності доступу до Інтернету, комунікують за допомогою текстових повідомлень, а також фото-, аудіо- та відеоматеріалів. Комунікацію в соціальних мережах розглядали такі учені як С. Денисюк, Є. Дмитренко, Ф. Бацевич, В. Карасик та інші. Кожна окрема соціальна мережа створюється під певні потреби суспільства і має свої особливості використання. Класифікація видів соціальних мереж є умовною, адже під час комунікації в соціальних мережах зустрічаються люди з різними інтересами, професіями, різних національностей, культур і релігій. Для передачі власного досвіду та деяких понять певна група суспільства використовує специфічну лексику, притаманну лише своєму соціуму. З цього можна зробити висновок, що особливістю спілкування в соціальних мережах є тісна взаємодія різних груп людей, які переймають мовні особливості один одного для визначення понять ще невідомих сфер.

2.2. Мовні тенденції в соціальних мережах

1. Програмні та апаратні забезпечення, мови програмування, а також усі допоміжні ІТ- засоби створюються на базі англійської мови. Англійська мова стала мовою світового спілкування, 20% населення планети вільно володіють англійською мовою. Також англійська мова була проголошена офіційною мовою спілкування міжнародних корпорацій. 75% офіційного листування в світі здійснюється англійською, а 90% інформації в Інтернеті репрезентовані нею. (Сокур, 2014, с. 143) Активне використання англійської мови дає поштовх для унаслідування мовою користувача стилістичних, лексичних, пунктуаційних та граматичних особливостей англійської мови.

Діяльність Турецького Лінгвістичного Товариства (Türk Dil Kurumu) направлена на розкриття багатства турецької мови, забезпечення розвитку турецької мови як мови науки, мистецтва, літератури та викладання, а також її коректне використання у всіх сферах. (ТДК, 2017) Не дивлячись на те, що ТДК докладає зусиль до поповнення словникового складу суто турецькими словами, і намагається надавати відповідники до іншомовних запозичень, в більшості випадків іншомовні запозичення використовуються частіше за відповідники, а інколи і повністю заміщують їх.

Для позначення комп'ютера та усього обладнання до нього часто використовують як саме запозичення, так і його відповідник турецькою мовою. Варто зазначити, що по сьогоднішній день задля очищення турецької мови від іншомовних запозичень, мовознавці продовжують проводити дослідження термінів інформатики, які активно входять у вжиток завдяки Інтернету. А за посередництвом Турецького Лінгвістичного Товариства було видано довідник відповідності комп'ютерних термінів «Bilgisayar Terimleri Karşılıklar Kılavuzu». У двох томах було порівняно близько десяти тисяч термінів, дана робота була проведена для заміщення запозичень та поповнення словникового складу турецької мови власними термінами. (Şükrü, 2008)

До прикладу, для перекладу українського слова комп'ютер в турецькій мові існує еквівалент *bilgisayar*, мовці вживають даний термін для позначення будь-якого обчислювального пристрою, що складається з великої кількості складних логічних і арифметичних операцій і використовує для цього програмне забезпечення. Комп'ютери бувають персональними (*masaüstü bilgisayar*) та, так звані ноутбуки (*dizüstü bilgisayar*). Однак на просторах інтернет магазинів та у лексиконі пересічного користувача Інтернетом, замість власне турецьких термінів, часто можна зустріти англійські запозичення *laptop* або *notebook*, рідше *PC* (Personal Computer), *computer*.

На турецькому сайті «Techworm» була опублікована стаття під назвою «Hangi Laptopu Almalıyım?», у якій користувачам Інтернету рекомендують різноманітні моделі ноутбуків для придбання, відштовхуючись від їхніх потреб, побажань та бюджету. Проте замість турецького *dizüstü bilgisayar* статті використовуються іншомовні запозичення. (<https://www.tech-worm.com/hangi-laptopu-almaliyim-2018/>)

Інформації в житті користувачів Інтернету стає так багато, що не всім вистачає пам'яті телефону для її зберігання. Для таких випадків великі корпорації, на кшталт, Google, Apple, Samsung та інші розробили сховище, яке існує в Інтернет просторі, і не займає пам'ять в телефоні для зберігання інформації. Дана функція отримала назву «Cloud» і має турецький варіант *bulut*, не дивлячись на наявність еквіваленту, користувачі форумів частіше використовують англійське запозичення та стали назви цих функцій від різних корпорацій, наприклад «iCloud» або «Samsung Cloud». Англійське слово *Android* спершу було запозичено в турецьку мову для позначення «робота, який схожий на людину», однак завдяки розвитку технологій та вдосконаленню техніки, пізніше з'явилося ще два значення: операційна система для мобільної техніки та позначення будь-якої техніки, яка функціонує за допомогою операційної системи *Android*.

«İos ve Android işletim sistemine sahip olan akıllı telefonlar çoklu kullanımın kolay hale gelmesi ve uygulamalar arasında geçişin hızlı olması için uygulamaların arka planda çalışmasına izin vermektedir.» (Hürriyet) – «Смартфони з операційними системами İOS та Android дозволяють запускати додатки у фоновому режимі, щоб

полегшити їхнє багаторазове використання та швидке перемикання між додатками.»

Слово *trafik* було запозичене у значенні «інтенсивного вуличного руху», з появою соціальних мереж з англійської мови було запозичене друге його значення «кількість користувачів, які відвідали певний сайт» «*Bu araçlar sayesinde site trafiğiniz hakkında detaylı bilgi sahibi olabilir ve siteniz üzerinde iyileştirmelerde bulunabilirsiniz. Ayrıca trafik kaynaklarınızı öğrenebilir, yönlendirilen trafik gibi istatistikleri de elde edebilirsiniz.*» (з сайту Ideasoft) – «За допомогою цих інструментів ви можете отримати детальну інформацію про відвідуваність вашого сайту і покращити його. Ви також можете дізнатися про джерела трафіку і отримати статистику, наприклад, цільовий трафік.»

Запозичення *navigasyon* увійшло в словниковий склад турецької мови у значення «пошук шляху або місцезнаходження». Під впливом соціальних мереж слово запозичило ще одне значення «переміщення користувачів в межах одного або декількох сайтів»

«*Navigasyon bölgesi olabildiğince basit olmalıdır. Kullanıcıyı çok sayıda seçeneğe maruz bırakmak ve navigasyonu metinlerle doldurmak web sitesinin kullanılabilirliğini ciddi bir şekilde olumsuz etkileyecektir.*» (з сайту Dijital Ajanslar) – «Зона навігації повинна бути максимально простою. Надання користувачеві великої кількості варіантів і заповнення навігації текстами серйозно негативно позначиться на юзабіліті сайту.»

Konferans було запозичено в турецьку мову у значенні «конференція, збори, нарада для вирішення певних питань», у Інтернеті це поняття було підлаштоване під реалії соціальних мережі стало *web konferans*, хоч значення цього слова не змінилось, проте тепер це нарада, у якій користувачі Інтернету можуть спілкуватися незалежно від свого місця знаходження, лише під'єднавшись до мережі»

«*Web konferans yazılımı, birleşik bir iletişim sisteminin parçası olabilir. Tipik olarak, işletmeler entegre web konferansı araçlarından daha fazla tasarruf edecektir. Bir web konferansı çözümü, yüz yüze sanal toplantılara veya yalnızca sesli konferansa göre birçok avantaj sağlar.*» (з сайту WebKonferans) – «Програмне забезпечення для веб-

конференцій може бути частиною уніфікованої комунікаційної системи. Як правило, компанії заощаджують більше грошей завдяки інтегрованим інструментам для веб-конференцій. Рішення для веб-конференцій має багато переваг порівняно з віртуальними зустрічами віч-на-віч або тільки аудіоконференціями».

Користувачі соціальних мереж схильні використовувати іншомовні запозичення частіше за еквіваленти турецькою мовою, така тенденція, особливо під впливом англійської мови, сприяє використанню на письмі літер Q- FAQ (Frequently Asked Questions), W- website, X- Fax, які є абсолютно непритаманними турецькому алфавіту.

В розумінні В. Карабана явище інтерференції це «мимовільне уживання іншомовних словоформ та словосполучень, синтаксичних конструкцій» (Карабан, 2003, с.208) Завдяки даному явищу можна зустріти використання англійських дієслів з турецькими допоміжними дієсловами та дієслівними афіксами (download etmek, enterlemek, banlamak, tweetleme).

2. Мова комунікації у соціальних мережах відображає повсякденне життя суспільства, тому вона максимально наближена до розмовного стилю. Така тенденція призводить до стирання відмінностей між розмовною мовою (більш ненормативний стиль, якому притаманні недопустимі для літературної мови особливості) та писемною мовою (яка якомога найбільше наближена до нормативної). А. Гердадлен і М. Мареллі сходяться на думці, що Інтернет-простір є прямим відображенням та функціонуванням мови, яке найбільш наближене до її повсякденного вжитку. (Herdağdelen, Marelli, 2017)

Розмовному стилю мовлення притаманне використання простих та коротких речень, емоційне та експресивне мовлення. Основним призначенням розмовного стилю є слугувати засобом невимушеного спілкування, постійним обміном думок, почуттів. Наслідком використання цього стилю мовлення у соціальних мережах стало випадіння літер при написанні та написання слів так як вони чуються. А. Кромська вважає характерним для соціальних мереж відсутність чіткої структури.

Кожен користувач Інтернету є творцем власного дискурсу та співавтором загального Інтернет-середовища. (Кромська, 2015)

Для економії часу афікс майбутнього часу на -acak + афікси присудковості, при написанні в соціальних мережах, майже ніколи не співпадає зі своїм правильним варіантом.

Для прикладу, при написанні повідомлення у соціальних мережах, користувачі будуть максимально економити свій час. Повідомлення «*Atlara bakacağım sonra da sana gideceğim*» під впливом Інтернету перетворюється на «*Atlara bakacam sonra da sana gidecem*».

3. Під час спілкування в Інтернеті піднімаються абсолютні різні теми для спілкування, іноді дебати бувають настільки запеклими, що користувачі використовують стилістично знижену лексику (сленг та жаргон) для демонстрації своїх емоцій. Для економії часу комунікатори також можуть використовувати велику кількість скорочень, абревіатур, виражати окремі слова чи речення через смайли, символи чи стікери.

Одна частина мовознавців дотримується думки, що сленг негативно впливає на мову, забруднює її, і вважають, що це той шар лексики, який слід викоринювати. Однак друга частина мовознавців визнає сленг як елемент доповнення лексичного складу мови, який надає мові жвавості. (Синюта, с. 60)
Філологиня Ставицька Л.О. пояснює сленг як «різновид розмовної мови, яка оцінюється суспільством як неофіційна («побутова», «фамільярна», «довірлива»)» (Ставицька, 2005, с. 40)

Türk Dil Kurumu подає таке визначення сленгу: "Мова, якою розмовляють переважно неосвічені люди, яка не використовується або не повинна використовуватися скрізь і завжди: Спеціальна мова або лексика, якою користуються люди однієї професії чи спільноти, окрім загальноприйнятої мови, жаргону. Слово або фраза, що використовується бродягами та хуліганями. Сленг також став формою мови, з якою ми часто стикаємося в письмовій мові через інтернет і додатки соціальних мереж, які є новими медіа-інструментами. (ТДК, 2017)

Л.О. Ставицька стверджує, що сленг і жаргон потребують диференціації: «Поняття «жаргон» історично вказує на обмеженість групи його носіїв, а також на вузькість семантичного поля лексичних одиниць. Мовне середовище спілкування великої кількості людей, яке відрізняється від мовної норми, отримало найменування «сленг». (Ставицька, с. 57) Не дивлячись на це, ці два поняття часто ототожнюють, адже обидва явища є відхиленням від літературної мови, а сленг частіше всього впливає з арго окремих соціальних груп. У турецьких соціальних мережах часто панує той же сленг, що і в мовних середовищах користувачів з інших країн. Дана тенденція пов'язана зі спільним джерелом для запозичень. З появою і активним розповсюдженням соціальних мереж, сленг і жаргон повсякденного життя в Туреччині перейшли і в Інтернет, проте окрім вже існуючого додався комп'ютерний сленг і жаргон, зокрема «геймерський» (від. англ. game— гра). Онлайн-ігри проходять в режимі реального часу, до них залучені гравці з усіх куточків світу, тому прийнято використовувати інтернаціональний сленг. Для прикладу, такі слова як (team)mate—звернення до свого товариша по грі, griefer—гравець, який отримує задоволення від того, що псує гру іншим.

Абревіація— це явище скорочення слова чи словосполучення, яке вживається як в усному, так і в писемному мовленні людини. Дане явище виникло у ХХ столітті задля економії мовної енергії і запобіганню повторів. Потік інформації в Інтернеті настільки інтенсивний, що реагувати на нього розгорнутими довгими реченнями, з правильним порядком слів та підібраними словами не є доречним з огляду економії часу користувача. Абревіатури складають значну частину неологізмів. Не дивлячись на те, що явище абревіації відносно новий спосіб словотворення, воно є досить продуктивним у сучасних мовах. (Луценко, 2012) В текстах можна зустріти текстові скорочення, які є винятковими, їх вживають автори з метою запобігання повторення довгих назв, такі абревіатури зазвичай пояснюються в примітках до тексту.

За основу абревіатури назви країни, сторін світу, книги, спілки, корпорацій тощо, беруться перші літери усіх компонентів назви та пишуться з великої літери.

TDK (Türk Dil Kurumu), BM (Birleşmiş Milletler), AB (Avrupa Birliği), TDED (Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi), G (Güney), K (Kuzey).

З маленької літери пишуться міжнародні скорочення одиниць вимірювання: m (metre), mm (milimetre), cm (santimetre), km (kilometre), g (gram), kg (kilogram), l (litre), hl (hektolitre), mg (miligram).

Користувачами соціальних мереж побільшій мірі є молодь, яка прагне до західних тенденцій спілкування, що призводить до частого використання саме англійських абreviатур та скорочень під час комунікації у соціальних мережах. Використовуються також абreviатури турецькою мовою, але загалом їх відсоток менший за абreviатури англійською мовою.

У коментарях під фотографіями користувачів, у приватних переписках та дискусіях можна зустріти абreviатури, які при розмові ніяк не скорочуються, однак для економії часу та місця на письмі позначаються наступним чином: *ABV* (*Allah Belanı versin*), *DGKO* (*Doğum Günün Kutlu Olsun*), *HO* (*Hayırlı Olsun*), *ÖD* (*Önemli Değil*), *KG* (*Kolay Gelsin*), *SÇS* (*Seni çok seviyorum*), *KYB* (*Kesin Yaşanmıştır Bu*)—використовуються зокрема в соціальній мережі Twitter, у якій люди роблять невеликі текстові публікації.

На форумах можна зустріти абreviатури англійською мовою, які часто використовують турецькі користувачі.

LOL (Laughing Out Loud)- sesli gülmek; «-Ömer arabasını pembe boyuttu gördün mü? – LOL, erkek arabasını neden pembe boyatır?»

OMG (Oh My God)- Aman Tanrım; «OMG!!! Mert Afra'yla yarın evlenecekmiş. Ona evlenme teklif ettiğini hiç bilmiyordum!»

PPL (People)- insanlar- «PPL bu şampuan nerden alabilirim lütfen bana haber verin.»

İMO (İn My Opinion)- bana kalırsa- «İMO bu elbise sana hiç yakışmamış.»

İLY (İ Love You)- seni seviyorum- «Kankam ily.»

BTW (By The Way)- bu arada- «BTW Hande onu asla beğenmemişti.»

İDK (İ don't know)- bilmiyorum- «İDK bunu bana sorma.»

BFF (Best Friends Forever)- sonsuza kadar en iyi arkadaşlar- «Ayça benim BFF»

Нерідко до скорочених комбінації літер додають ще й цифри, в наслідок чого утворюється алфавітно-числова аббревіація. Дана тенденція здебільшого притаманна аббревіаціям в англійській мові, однак через високий відсоток подання інформації в Інтернеті саме англійською мовою. Користувачі соціальних мереж, незалежно від факту носієм якої мови вони є та країни їх дислокації, використовують англійські аббревіації у своїй комунікації у поєднанні з рідною мовою. Причиною поширеності даної тенденції є не тільки те, що користувачам не потрібно створювати власні скорочення та вводити їх у вжиток, а й популярності серед молоді, яка є основним пластом користувачів соціальних мереж, західної культури.

У турецьких соціальних мережах можна зустріти скорочення з числом 1 для заміни компонента *bir* в деяких словах. Для прикладу: «1az» *biraz*- трохи; «1i» *birikogось*; «1a» *birapuvo*; «1çok» *birçok*- багато; «1kaç» *birkaç*- декілька; «1azdan» *birazdan*- невдовзі; «1takım» *birtakım*- низка;

Число 2 використовуються в запозиченнях з англійської мови для позначення одразу декількох значень *to* як прийменника, *to* як прислівника та *to*-як префікса. «2day» *today*- сьогодні; «N2M» *not to mention*- не говорячи про; «G2G» *got to go*- вже час іти; «F2F» *face to face*- віч-на-віч;

Число 4 також використовуються в запозиченнях з англійської мови для позначення англійського прийменника *form* морфемі *-fore*. «B4» *before*- перед; «4U» *for you*- для тебе;

Число 8 також використовуються для позначення морфем *-eat* або *-ate*. «GR8» *great*- прекрасно; «M8» *mate*- товариш;

Комунікація користувачів соціальних мереж в більшості випадків відбувається в неформальних умовах і максимально наближена до «живого» спілкування людей. В Інтернет-середовищі, для більш живого спілкування, передання емоцій та міміки створили спеціальні знаки, які називаються «смайли» (від. англ. усмішка) або «емоджи» (від япон. картинка, знак). Дані знаки є інтернаціональними, адже не містять у собі ніяких лексичних значень, лише емоції та міміку, які користувачі хочуть передати. Для економії часу користувач може використати всього один або декілька «смайлів» для передачі цілого речення. Зазвичай «емоджи» замінюють

нескладні слова, словосполучення чи речення, адже кожен користувач може трактувати симовли за власним розсудом. Тенденція використання «смалів» дуже популярна в Інтернеті, однак вона не замінює повноцінну і змістовну комунікацію людей.

ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ

Зараз світ розвивається з неймовірною швидкістю, ледь не кожного дня у якомусь куточку планети з'являється новий тренд чи винахід, а людина може стати феноменом менше ніж за 24 години. У наш час це все стало можливо завдяки Інтернету і його стрімкому проникненню в життя людей. Як і будь-яке нове явище, поява і розвиток соціальних мереж та Інтернету мають свої наслідки та вплив на життя людини.

Усі користувачі Інтернету так чи інакше мають у своєму лексиконі терміни іноземного походження. Іноземні мови знаходяться у постійному тісному контакті одна з одною, і з новими запозиченнями переймають мовні особливості одна одної.

За дослідженнями учених людина в Інтернеті проводить у середньому від двох годин на день. Після початку пандемії коронавірусу більшість сфер життя людини, які до цього досі не були залучені в Інтернеті, почали активно переводити свою діяльність туди. Багатьом сферам довелося з нуля перероблювати свою працю, щоб адаптувати її до реалій соціальних мереж. Рутину деяких людей, таких як програмістів, блогерів, афілейт-маркетологів, робить їх відданими користувачами Інтернету. Проаналізувавши тенденції розвитку соціальних мереж, можна чітко побачити великий вплив англійської мови як на сфери діяльності людини, так і на повсякденну комунікацію звичайних користувачів Інтернету. Інформація в соціальних мережах передається з надзвичайною швидкістю, а нові тенденції, явища, назви та слова з'являються чи не кожну годину. Здебільшого усі назви

іноземного походження, тому користувачам легше запозичити та адаптувати явище до своєї мови, аніж шукати або створювати відповідники.

Через масивність інформації та швидкість її передання користувачі прагнуть до спрощення мови та скорочення лексичних одиниць. Мова спілкування в Інтернеті наближена до повсякденного розмовного стилю мови, має безліч запозичень та спрощень для зручності користувачів, а отже стає все більш віддаленою від літературних норм мови.

ВИСНОВКИ

Мова— є соціальним явищем, яке постійно розвивається та зазнає змін. Найбільший вплив на мову має суспільство, в якому ця мова функціонує. На кожному етапі розвитку людини, з кожним її новим досягненням, словниковий склад мови зазнавав змін, поповнюючись новими лексемами для позначення явища або винаходу.

У теоретичному розділі даної роботи було розглянуто способи поповнення словникового складу мови (творення нових слів, запозичення слів з інших мов та переосмислення вже існуючих слів). Найпоширенішим способом поповнення словникового складу мови сьогодні є— запозичення лексем з інших мов. Так як події в світі розвиваються з великою швидкістю, а основою мови є люди, то мова потребує відповідного розвитку. З появою і активним розвитком Інтернету, носії різних мов потрапили в одне середовище, де усі користувачі тісно взаємодіють один з одним. Під впливом активного користування соціальними мережами в повсякденний лексикон людей почали потрапляти поняття, які активно функціонують в них, і змішуватися з рідною мовою носіїв.

Провівши аналіз мовних тенденцій у соціальних мережах було досліджено, що основною мовою спілкування в Інтернеті є англійська, яка вважається інтернаціональною не тільки в соціальних мережах, а і поза її межами. Стиль комунікації користувачів тяжіє до розмовного стилю та тенденції максимального

спрощення і скорочення лексем. Запозичення, які уже увійшли і адаптувалися до турецької мови завдяки соціальним мережам, мають тенденцію вторинного запозичення, тобто лексема-запозичення, яка вже увійшла і пристосувалася до мови-реципієнта, набуває ще одного запозиченого значення, як наприклад слово «*ikon*», спершу було запозичено турецькою мовою у значенні образу святих у православній релігії, виконаному фарбами по дереву. Під впливом соціальних мереж дана лексема набула додаткового значення як іконка (малюнок) для позначення програми на комп'ютері. Інша тенденція запозичень, які з'являються з Інтернету є безпосередньо транслітерація іншомовних слів символами мови-реципієнта.

Не дивлячись на те, що вже багато запозичень під впливом соціальних мереж увійшли до словникового складу турецької мови і активно функціонують при комунікації, безліч слів знаходяться на етапі запозичення і пристосування до мови. З таким швидким розвитком тенденцій лінгвісти Турецького Лінгвістичного Товариства не встигають надавати відповідники до термінів, які з'являються майже не кожену годину. А навіть, якщо з часом з'являється турецькій еквівалент англійській лексемі, заміщення запозичення еквівалентом займає багато часу і є досить складними процесами. А в умовах такої інтенсивності появи нових термінів в соціальних мережах мовці не часто вдаються до заміни запозичення відповідником. Користувачі мають в своєму лексиконі і іншомовні слова та фрази, які навіть не підпадають під явище запозичень, користувачі Інтернету просто використовують їх в своїй комунікації.

Для економії часу та швидкої реакції на потік інформації користувачі також вдаються до максимального скорочення слів та аббревіації назв. Явище аббревіації розповсюджене ледь не у кожній мові світу і активно використовується як в усному мовленні так і на письмі. Через те що мови тісно взаємодіють у соціальних мережах, користувачі запозичують не тільки лексеми, а також міжнародні аббревіатури і власне аббревіатури мови-джерела.

ÖZET

Dil, sürekli gelişen ve değişen sosyal bir olgudur. Dilin işlev gördüğü toplum, dil üzerinde en büyük etkiye sahiptir. İnsan gelişiminin her aşamasında, her yeni başarı ile birlikte dilin kelime hazinesi de değişime uğramış, bir olguyu ya da buluşu ifade etmek için yeni sözcüklerle yenilenmiştir.

Çalışmanın konusu, Türkçe söz varlığının yenilenme türlerinden biri olarak sosyal ağların etkisi altında ortaya çıkan ödünçlemelerdir. Bu çalışmanın amacı, borçlanmaları sınıflandırmak ve bunların ortaya çıkmasına neden olan eğilimleri belirlemektir. Bu makalenin teorik bölümünde, bir dilin kelime dağarcığını yenileme yollarını (yeni kelimeler yaratma, diğer dillerden kelime ödünç alma ve mevcut kelimeleri yeniden düşünme) ele aldık. Günümüzde bir dilin söz varlığını zenginleştirmenin en yaygın yolu diğer dillerden sözcük ödünç almaktır. Dünyadaki olaylar hızla geliştiğinden ve dilin temelinde insan olduğundan, dilin de buna uygun olarak gelişmesi gerekmektedir. İnternetin ortaya çıkması ve aktif olarak gelişmesiyle birlikte, farklı dilleri konuşanlar kendilerini tüm kullanıcıların birbirleriyle yakın etkileşim içinde olduğu aynı ortamda bulmuştur. Sosyal ağların aktif kullanımının etkisi altında, bu ağlarda aktif olarak kullanılan kavramlar insanların günlük kelime dağarcığına girmeye ve anadil konuşurlarının ana diliyle karışmaya başladı.

Sosyal medyadaki dil eğilimlerinin analizi, internetteki ana iletişim dilinin sadece sosyal medyada değil, ötesinde de uluslararası kabul edilen İngilizce olduğunu göstermiştir. Kullanıcıların iletişim tarzı konuşma diline eğilimlidir ve sözcükleri mümkün olduğunca basitleştirme ve kısaltma eğilimindedir. Sosyal medya aracılığıyla Türkçe'ye girmiş ve adapte olmuş ödünçlemeler ikincil ödünçlemeler olma eğilimindedir, yani alıcı dile girmiş ve adapte olmuş ödünç bir sözlükbirim başka bir ödünç anlam kazanmaktadır, örneğin "ikon" kelimesi aslen Ortodoks dinindeki azizlerin ahşap boya ile yapılmış resmi anlamında Türkçe'ye ödünçlenmiştir. Sosyal medyanın etkisiyle bu sözcük, bilgisayardaki bir programı gösteren bir simge (resim) olarak ek bir anlam kazanmıştır. İnternette

yapılan ödünçlemelerde ortaya çıkan bir diğer eğilim de yabancı dildeki kelimelerin doğrudan alıcı dilin karakterlerine çevrilmesidir.

Sosyal medyadan etkilenen pek çok ödünçleme Türkçe söz varlığına girmiş ve iletişimde aktif olarak kullanılıyor olsa da, pek çok sözcük hala ödünçlenme ve dile uyarlanma sürecindedir. Bu kadar hızlı gelişen trendler karşısında Türk Dil Kurumu'nun dilbilimcilerinin neredeyse her saat ortaya çıkan terimlerin tanımlarını yapacak zamanı yok. Ve sosyal medyada yeni terimlerin bu kadar yoğun bir şekilde ortaya çıkması bağlamında, konuşmacılar genellikle bir ödünçlemeyi karşılık gelen bir terimle değiştirmeye başvurmazlar. Kullanıcıların kelime dağarcığında ödünç alma olgusuna bile girmeyen yabancı dilde kelimeler ve ifadeler de vardır, İnternet kullanıcıları bunları iletişimlerinde kullanırlar.

Zamandan tasarruf etmek ve bilgi akışına hızlı yanıt vermek için kullanıcılar kelimeleri kısaltmaya ve isimleri mümkün olduğunca kısaltmaya da başvurmaktadır. Kısaltma olgusu dünyadaki hemen her dilde yaygındır ve hem konuşma hem de yazı dilinde aktif olarak kullanılır. Sosyal medyada diller yakın etkileşim içinde olduğundan, kullanıcılar yalnızca sözcükleri değil, uluslararası kısaltmaları ve kaynak dil kısaltmalarını da ödünç almaktadır.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гуменюк Т. І. Запозичення та їхні типи в сучасній українській телівізійній фаховій мові / Т. І. Гуменюк // Наукові записки НаУКМА. Філологічні науки. - 2014. - Т. 164. - С. 55-59. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMAfn_2014_164_14
2. Ермолович Д. І. Методика мміжмовної передачі власних назв. М. : Центр переводов, 2009. 84 с.
3. Єнікеєва С. М. Синергетика як методологія дослідження мови. *Нова Філологія* : зб. наук. пр. Запоріжжя : ЗНУ 2009. № 33. С. 96-112.
4. Запозичення / О. Б. Ткаченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський,
5. Зацний Ю. А. Розвиток словникового складу сучасної англійської мови. Запоріжжя : Запорізький ун-т, 1998. 429 с.
6. Карабан В. 1. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі : (навч. посібник) : вибрані граматичні та лексичні проблеми перекладу з української мови на англійську / В. 1. Карабан, О. В. Борисова, Б. М. Колодій та ін, - Вінниця : Нова книга, 2003. - 208 с.
7. Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк. – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2008. – 336 с.
8. Кромська, А. (2015). Феномен соціальної мережі в інформаційному середовищі. Режим доступу: <http://naub.oa.edu.ua/2015/феномен-соціальної-мережі-в-інформац>
9. Ленець К.В. Варваризм // Українська мова : Енциклопедія / [редкол.: Русанівський В.М. (співголова), Тараненко О.О. (співголова), Зяблюк М.І. та ін. - 3-ге вид., зі змін. і доп.]. - К. : Вид-во "Укр. енцикл." ім. М.П. Бажана, 2007. - С. 63
10. Леонтьев. А. А. Иноязычные вкрапления / А. А. Леонтьев // Вопросы культуры речи. – М., 1963. – Вып. IV. – С. 60–68.

11. М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-15400>

12. Мозовая И. Н. Типы иноязычных слов в аспекте теории метаязыка неологии: на материале современной коммерческой рекламы / И. Н. Мозовая // Вісник Дніпропетров. ун-ту. Мовознавство. – 2012. – Вип. 18. – С. 142–151.

13. Сокур Е. Знання англійської мови – основа успішного розвитку професіонала у фінансово-банківському секторі. Наука і сучасність. 2014. № 31 . 169 с.

14. Сорокін С. В. Практична граматики Турецької мови / Сергій Володимирович Сорокін. – Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2018. – 344 с. – (Препринт).

15. Ставицька Л.О. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови. К.: Критика, 2005, 464 с.

16. Сулейманова О. А., Беклемешева Н. Н. Стилистические аспекты перевода : учебное пособие для студентов. М. : Академия, 2010.

17. Ткаченко О. Б. Інтернаціоналізм / О. Б. Ткаченко // Українська мова : Енциклопедія / [редкол. : В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін.]. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Вид-во «Укр. енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. – С. 225.

18. Харабібер А. Е. Калькування як лінгвістичне явище у сучасному мовознавстві [Електронний ресурс] / А. Е. Харабібер // Перспективи розвитку науки. Філологія і журналістика. – Режим доступу: http://конференция.com.ua/files/image/konf%2011/doklad_11_2_31.pdf. – С. 115–117. – Назва з екрана.

19. Чернявский, М. Н. Краткий очерк истории и проблем упорядочения медицинской терминологии / М. Н. Чернявский // Энциклопедический словарь медицинских терминов : в 3 т. / гл. ред. Б. В. Петровский. — Т. 3., 1984.

20. Черторизька Т. К. Нові значення старих слів / Т. К. Черторизька // Рідне слово. - К., 1974. - С. 25-29.

21. Шмідт Т. М.- Врахування особливостей турецької мови у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності / Т. М. Шмідт // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер.Педагогічні науки. - 2013. - Вип. 111. - С. 387- 390. -Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_111_92
22. Herdağdelen, A. and Marelli, M. (2017). Social Media and Language Processing: How Facebook and Twitter Provide the Best Frequency Estimates for Studying Word Recognition. *Cogn Sci*, 41, 976–995.
23. Lutsenko N. A. Abreviaturni anhlijski zapozychennia v suchasnij ukrajinskij movi / N. A. Lutsenko. Abreviaturni anhlijski zapozychennia v suchasnij ukrainskii movi / N. A. Lutsenko // Materialy Mizhnarodnoji naukovo-prakt. konf. “Dynamika naukovykh doslidzhen”. – Tom 13. Filolohiya. – Dnipropetrovsk: Nauka i osvita, 2012. – P. 93-95.
24. Stephan Gramley and Kurt-Michael Pätzold. London : Routledge, 1992. 498 p.
25. Şükrü H. Bilişim Türkçesi [Електронний ресурс] / Halük Akalın Şükrü // Türk Dil Kurumu. – 2008.– с. 477 – Режим доступу до ресурсу: https://turkoloji.cu.edu.tr/YENI%20TURK%20DILI/sukru_haluk_akalin_bilisim_turkcesi.pdf.)
26. TDK Görev ve Hedef [Електронний ресурс] / Dil Kurumu Türk – Режим доступу до ресурсу <https://www.tdk.gov.tr/tdk/kurumsal/gorev-ve-hedef/>.)